

Vlaams volksvertegenwoordiger Koen DANIËLS

Slottoespraak V-Dag Onderwijs - Brugge, 4 mei 2019

12u10-12u20

Het gesproken woord geldt!

Beste partijgenoten,

Beste vrienden van de N-VA,

Beste mensen uit het onderwijs

Is iedereen nog bij de les?

Eigenlijk gebeurde er hetzelfde als in mijn TSO- en BSO klassen als ik die vraag stelde :
bwaaah. Het was niet anders vroeger dan hier vandaag.

Dames en heren, degelijk onderwijs is cruciaal. Iedereen hier aanwezig kan daarvan meespreken en de reden dat ik hier überhaupt sta, heb ik mede te danken aan de vele goede leerkrachten die ik in het onderwijs op mijn pad ben tegengekomen. Ik ben van opleiding een onderwijspedagoog. Er zitten er nog een aantal in de zaal. Maar voor u - en zeker de leerkrachten - gillend de zaal uitloopt met de bedenking "help, alweer een pedagoog met een micro", blijf rustig zitten. Ik heb zelf ook les gegeven in het BSO en het TSO in de richting verzorging. Een geweldige tijd, zeer boeiend en ik zou het iedereen aanraden om te doen. Daardoor weet ik hoe moeilijk en uitdagend les geven soms kan zijn, maar ook hoeveel voldoening het kan schenken en hoe belangrijk het is.

Dames en heren, tot de jaren 70 was er op zaterdag nog les en het is dus fantastisch dat er hier op een zaterdag een volle aula van Vives gevuld is over en door onderwijs.

Maar er is nog heel wat veranderd in ons onderwijs: steeds meer kleutertjes gaan naar de kleuterklas vanaf de 2,5 jaar – wat een goede zaak is.

Vlaanderen wordt internationaler waardoor leerlingen met een andere thuistaal dan het Nederlands in onze klassen zitten. Dat is niet alleen meer in onze steden maar in het dorp Sint-Gillis-Waas waar ik woon is dat ook het geval.

De smartphone, de sociale media en fake news is vandaag deel van het onderwijs. Als je vroeger op school met iemand niet overeen kwam, dan stopte dat als je naar huis ging. Maar nu gaat dat heel de nacht op Snapchat, Whatsapp en andere fora gewoon door.

Het belang van ICT en wetenschap en techniek voor onze economie en arbeidsmarkt neemt toe. En ja we gaan helaas achteruit wat betreft de kwaliteit en de excellentie van ons onderwijs.

Wij als N-VA willen daar rekening mee houden en ook op die uitdagingen een antwoord bieden.

Uiteraard zonder te vergeten waar ons onderwijs al decennia, zelfs eeuwen, om draait: leren. Kennis, kunde en leerwinst.

Dames en heren, het zal u misschien verbazen maar in de nieuwe eindtermen eerste graad van secundair onderwijs hebben wij moeten vechten in de regering en in het parlement om kennis daar in te krijgen. U hoort het goed, als N-VA niet in deze regering had gezeten, zaten er in de nieuwe eindtermen eerste graad secundair onderwijs geen kenniselementen. Geen. Het leren is ook niet even wispelturig dan sommige sociologen laten durven uitschijnen.

Professor Duyck heeft het inderdaad terecht gezegd : het is niet om de drie, vier, vijf jaar dat ons brein op een andere manier zou leren en dus dat we om de drie, vier, vijf jaar alles overhoop moeten gooien omdat we één of ander nieuw inzicht hebben. Dat is niet zo.

Deze V-dag over onderwijs is dan wel de laatste V-dag, ook al is onderwijs wél het eerste onderwerp van ons programma. In dit geval zullen de laatsten de eersten zijn.

Onderwijs is de basis van de rest van ons programma, zeg maar.

Als voormalig leerkracht ken ik ook zeer goed het belang van lijstjes en samenvattingen.

Ik overloop graag met u de 10 voornaamste punten die wij als N-VA naar voren willen schuiven en die zullen u ook bekend in de oren klinken, zeker na het interessante debat van de professoren.

U mag daar straks een overhoring van verwachten en ja die zal gecontroleerd, verbeterd worden. Niet toevallig zit in het woord controleren ook leren. Ondanks het gegeven dat sommige sociologen en pedagogen zeggen “Nee, geen examens en toetsen. We doen maar en als het plezant is dan komen we er wel.”

Met N-VA zullen er wel nog toetsen zijn. En die zullen verbeterd worden. Met rood. Ik moet hierbij iedereen ook teleurstellen dat er deze namiddag geen studiedag volgt van 2 tot 6 om te bepalen met welke kleur er nog mag verbeterd worden. Of dat we beter met smileys, plantjes en kleuren werken. Neen, gewoon eenvoudig in het belang van onze leerkracht.

Dames en heren, verwacht bij onze voorstellen ook geen revoluties. Verwacht geen grote theoretische nieuwigheden. Geen gekke ideeën en ook geen experimenten.

Want als er één ding is waar onze duizenden leerkrachten en onderwijsmensen niet op zitten te wachten, is het de zoveelste hervorming, de zoveelste vernieuwing, het zoveelste experiment bedacht in een bureau van iemand die een klaslokaal nooit langs de binnenkant als leraar heeft gezien of bedacht door een zelfuitgeroepen evangelist.

De N-VA heeft de voorbije jaren in de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement niet voor niets haar been stijf gehouden tegen wilde hervormingsplannen. Ik heb de eer gehad om deze legislatuur aan de zijde van Kris, Kathleen, Paul, Vera en Ingeborg mee te mogen waken over het kwaliteit van ons onderwijs. En in een vorige legislatuur heb ik met veel respect met Geert Bourgeois mee aan die kar kunnen trekken om al die wilde hervormingsplannen tegen te houden.

Tene quod bene. Een duidelijke uitspraak van onze voorzitter toen Pascal Smet het VSO gesteund door andere partijen opnieuw wilde invoeren.

Als N-VA willen we klassieke recepten die hun deugdelijkheid bewezen hebben in het onderwijs behouden en versterken.

Dames en heren, dat onderwijs gebeurt vandaag ook in onze Curling-maatschappij. Curling, dat is die sport waar er een bol over ijs wordt geschoven en vlak ervoor mensen met dweilen en borstels elke rimpeling of vuiltje weg trachten te poetsen opdat de curlingbol ongehinderd en zonder enig bobbeltje zijn weg kan glijden. Vandaag de dag wordt gepropageerd door sommigen dat onze kinderen en leerlingen die curlingbol zijn en ouders en leerkrachten als

coach elke rimpeling voor de lieve kindertjes weg moeten nemen opdat ze zonder enige weerstand hun leventje kunnen glijden.

Daar staan wij als N-VA niet voor. Voor N-VA moet de kern van onderwijs opnieuw onderwijs zijn. Ambitieuw onderwijs. Lesgeven, leerwinst. Dat is onze ambitie.

Als eerste punten schuiven we dan ook heel duidelijk naar voren :

1/ **Elke** leerling in onze klassen willen we doen excelleren, doen uitblinken.

Wat de talenten of de capaciteiten van die leerling ook zijn. We hebben alle talenten nodig om te bouwen aan het Vlaanderen van morgen. In mijn achtertuin ligt de Waaslandhaven en de haven van Antwerpen. We komen er niet met alleen ingenieurs. We hebben alle talenten nodig.

Geen weg van de minste weerstand, maar uitdaging. Geen nivellering, maar **AMBITIE** en **EXCELLENTIE**. Dat zijn de kernwoorden die we als N-VA vooruit schuiven.

Door de lat hoog te leggen en te houden. En onze leerkrachten aan te moedigen dit ook te blijven doen.

Sterk en ambitieus onderwijs is voor alle leerlingen de beste garantie. Voor leerlingen met een zwakke startpositie om zichzelf en hun thuissituatie te overstijgen en voor sterke leerlingen om hun talenten volledig te ontwikkelen.

2/ Als je de leerkracht niet verstaat, wordt begrijpen onmogelijk.

Je mag nog zo getalenteerd zijn als je wil, maar zonder een goede beheersing van het Nederlands zal het nooit lukken. Niet op school, maar ook in Vlaanderen loop je vast. Daarom vinden we die kennis van het Nederlands zo belangrijk en willen we scholen stimuleren om taalbad Nederlands –die vandaag decretaal al kunnen- ook effectief in te richten. In het belang van die leerlingen, maar ook de leerkrachten en de medeleerlingen. Als ik vandaag moet kiezen tussen “neem een jaar en geef ze een leven” of “we modderen maar wat aan en wie zien wel” om dan vast te stellen dat die jongeren niet geïntegreerd geraken in onze maatschappij, dan kies ik heel duidelijk voor die taalbad. Laat dat duidelijk zijn.

3/ Het is de tijd van het jaar dat ouders vernemen welke school de computer heeft aangeduid voor hun kind. Wij vinden als N-VA dat ouders vrij moeten kunnen kiezen in welke school ze hun kinderen inschrijven en school laten lopen.

Dat is voor ons de logica zelve. Elke school heeft zijn pedagogisch project, aanpak, visie. Ouders en leerlingen kiezen bewust voor die school en niet voor een andere school. De ene school is de andere niet. Een éénheidsworst van scholen, door fusies tot ééngemaakte mastodonten is voor ons als N-VA dan ook niet de gewenste weg.

We willen dan ook af van het waanidee dat elke school een dwarsdoorsnede *moet* zijn van een bepaalde op voorhand gedefinieerde sociale mix. En deze zou dan worden gerealiseerd met een vingerknip door de computer op basis van indicatoren die de overheid bepaalt, los van de keuze van de ouders.

En ja, ook de volgende legislatuur zal er stevig moeten geïnvesteerd worden in extra schoolcapaciteit en de schoolinfrastructuur.

4/ Het technisch en beroepsopleidingen

Onze arbeidsmarkt schreeuwt om technische profielen. Daarom willen we de technische en beroepsopleidingen een pak aantrekkelijker maken, ook met goede infrastructuur.

Hoe willen we anders jongeren aantrekken als je in een school binnenstapt en je staat daar bij een draaibank waarvan de geschiedenisleraar zegt : “interessant, zou ik die in mijn klas mogen hebben want dan kan ik de industriële revolutie uitleggen”. Dat kan toch de bedoeling niet zijn.

Wetenschap en techniek moet ook in het basisonderwijs voldoende aandacht krijgen.

Wie zijn kinderen of kleinkinderen hebben in de lagere school kennis gemaakt met elektriciteit? Een paar. En dan vragen we ons af hoe het komt dat ze in het secundair onderwijs niet kiezen voor technische en wetenschappelijke richtingen. Ze kennen het gewoon niet. En dan komt de uitvinding : de brede eerste graad gaat ze daarmee laten kennismaken.

Waarom moet er gewacht worden tot het secundair om die talenten van onze kinderen in beeld te brengen en te ontwikkelen? Duaal leren, leren op een bedrijf, speelt daarbij voor ons

een belangrijke rol. Dat hebben we in het regeerakkoord gezet en willen we uitbouwen in de volgende legislatuur.

5/ Hebt u recent nog aan een student in het hoger onderwijs gevraagd: wat studeer je, in welk jaar zit je en was je geslaagd? Er volgt dan steevast een uitleg over verworven credits, uitgestelde vakken, vakken waarvoor een joker is ingezet. Ze starten met opleiding X, wisselen naar opleiding Y, nemen wat vakken bij van opleiding Z. De flexibilisering ten top om in een aantal gevallen te eindigen zonder diploma ondanks de vele investeringen van ouders en maatschappij. En dan zwijg ik nog over de druk die dit legt bij docenten. Het studierendement van het hoger onderwijs moet dus terug omhoog door een goede oriëntering en een snellere heroriëntering. We zullen daarbij alle informatie die we hebben van de studenten samen moet leggen: resultaten en advies uit het secundair onderwijs, niet-bindende oriëntatieproeven, instapproeven en resultaten in het hoger onderwijs.

6/ Verkoepeling en vernetting.

Twee nieuwe woorden voor de Van Dale.

Onderwijs gebeurt in de klas en de school of het gebeurt niet.

Leerkrachten en scholen worden vaak versmacht door een stroom aan pedagogische adviezen, regeltjes en procedures en allerhande administratieve lasten vanuit sommige koepels of tussenstructuren. Wat heb je als leerkracht aan ondersteuning die in Brussel een tekst typt terwijl jij in je klas boven water probeert te blijven met 28 leerlingen. Oplossingen die voor leerkrachten een hulp zouden zijn –zoals taalbadens Nederlands- worden ook actief tegengehouden door koepels. Ons onderwijs kent een grote vrijheid vanuit de overheid, maar het kan niet de bedoeling zijn dat die vrijheid wordt dichtgetimmerd door allerlei structuren. We willen ook dat ondersteunende diensten maximaal samenwerken, over de onderwijsnetten heen. Alsof dat ondersteuning voor iemand met dyslexie anders is in het Katholiek onderwijs dan in het gemeenschapsonderwijs. We roepen de koepels en de netten dan ook op om te gaan voor ambitieus onderwijs en niet voor ambitieuze structuren.

7/ Leerkracht is één van de mooiste beroepen die er zijn. Ik kan ervan meespreken.

Laten we het alsjeblieft zo houden. En laat onze leerkrachten hun tijd vooral besteden aan wat ze goede kunnen, aan de reden waarom ze voor het beroep hebben gekozen, aan wat leerlingen versterkt: lesgeven.

In elke school zou in het groot moeten ophangen “stop met typen, geef les”. De planlast moet drastisch naar beneden. We moeten gaan naar een witte lijst met welke documenten echt moeten ingevuld worden. Dat geeft een leerkracht de zekerheid dat hij al de rest mag deleten. Van waar het ook komt.

Een sterke lerarenopleiding die zich focust op vakkennis, vakdidactiek en klasmanagement is dan ook cruciaal. Samen met aanvangsbegeleiding, want het stopt ook niet als je de lerarenopleiding verlaat. Laat ons de leerkracht als professional benaderen en zijn vragen ook au serieux nemen. Iemand die zelf beslissingen neemt en zich niet heel de tijd afvraagt “mag dat wel”. We gaan het tekort aan leerkrachten echt niet oplossen door de terechte klachten telkens weg te wuiven en te zeggen “misschien moeten we ze nog eens op een nascholing sturen want ze hebben het nog niet volledig begrepen”.

8/ Over het M-decreet is er veel gezegd en geschreven.

Ons principe is helder: gewoon onderwijs als het kan, buitengewoon onderwijs als het nodig is. Daarom willen het M-decreet bijsturen in de regelgeving en de uitvoering.

Want te veel kinderen met een beperking of met extra zorgen komen vandaag in het gewone scholen en komen daar niet tot leren, wat toch de bedoeling is van onderwijs. En dat is geen verwijt aan onze leerkrachten gewoon onderwijs. Maar de setting van een school buitengewoon onderwijs met permanent een kinesist, een psycholoog, logopedist, verpleegkundige en een orthopedagoog aanwezig en kleine klasjes kan je niet overal installeren.

De reacties van veel leerkrachten liegen er niet om: dit is vaak on-werk-baar, waarbij ze ook andere leerlingen onvoldoende aandacht kunnen geven en er alleen maar verliezers zijn: de leerling met extra noden, de leerkracht en de medeleerlingen.

9/ Gaan we erop vooruit of niet? Dat we meedoen aan internationale onderzoeken en vergelijken om de zoveel jaar, vindt iedereen –of toch de meesten- normaal en nodig. Maar dat we permanent de vinger aan de pols willen houden inzake leerwinst van leerlingen en de kwaliteit van ons onderwijs met valide en betrouwbare proeven, dat roept hevige weerstand

in bepaalde middens. Daarom willen we over de onderwijsnetten heen valide en betrouwbare proeven organiseren om de leerwinst te meten en de kwaliteit van ons onderwijs permanent te monitoren. Daar is weerstand tegen want als we het niet meten, kunnen we het niet weten. Het is nodig dit te doen los van de onderwijsnetten en die proeven zo te organiseren dat we weten hoe ons onderwijs vordert. En niet alleen op de minimumdoelen. We moeten ook onze toppresterders detecteren.

10/ Iedereen is het erover eens dat we moeten investeren in ons onderwijs en dat zal met N-VA ook gebeuren. Maar wel op de plaats waar het nodig is en waar onderwijs gebeurt: dat is in de klas en in de school.

De gelijkschakeling van de werkmiddelen tussen het kleuteronderwijs en het lager onderwijs hebben we reeds gerealiseerd. Ook extra kinderverzorgsters en de ondersteuning voor directeurs basisonderwijs staan op ons lijstje net zoals de noden in onze hogescholen.

Beste vrienden,

Ik zei het al. De laatsten zullen de eersten zijn.

Wij zijn de laatste partij die haar onderwijsvisie bekend maakt. Andere partijen gingen ons de voorbije weken voor. Vele zaken hebben we met N-VA als enige partij de afgelopen jaren ook al aangehaald en verdedigd tegen die partijen in. Samen met ons hebt u vastgesteld dat in het licht van de komende verkiezingen andere partijen ook plots het licht hebben gezien

Maar ik maak me sterk dat we in het parlement en in het publieke debat de eersten waren – en bij ons is het gemeend - om een aantal maatregelen te bepleiten. We weten waarom we het zeggen.

Aan de andere partijen kan ik vooral zeggen: bedankt om ons te volgen. Hopelijk gaat het licht niet opnieuw uit na de verkiezingen.

Ik sluit af Deze week las ik nog in een krant: “Er is werk aan ons onderwijs. Veel werk.”.

We mogen nooit zelfgenoegzaam worden en op onze lauweren rusten.

Er is inderdaad werk aan de winkel. Wij nemen die handschoen graag op om ons onderwijs opnieuw top te maken. Met een doordacht, uitgewerkt onderwijsprogramma, waaronder deze 10 speerpunten, om onze jongeren terug het Vlaams onderwijs te geven dat ze verdienen en zeggen we duidelijk tegen leerkrachten: met N-VA mag u opnieuw lesgeven.

Voor ons is punten geven geen taboe en voor ons Vlaams onderwijs ambiëren wij niet minder dan een 10 op 10.

Want zoals hier vandaag al werd gezegd: de hersenen van onze kinderen zijn onze belangrijkste grondstof voor de sociale welvaart van het Vlaanderen van morgen.

Ik dank u.